

PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANU LIKUMU GROZĪJUMI

Kristīne Kinča
LPS padomniece

21.02.2020.

Pašvaldību vēlēšanu likumprojekti Saeimā

Likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā« (Nr. 539/Lp13)

Likumprojekts «Grozījums Republikas pilsētas un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likumā» (Nr.527/Lp13)

Likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā« (Nr. 539/Lp13)

- Paredz šādu deputātu skaitu:

līdz 30 000 iedzīvotāju – 15 deputāti;

no 30 001 līdz 60 000 iedzīvotāju – 19 deputāti;

vairāk nekā 60 000 iedzīvotāju – 23 deputāti."

- Neparedz tiesības kandidēt no vēlētāju apvienībām

Likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā« (Nr. 539/Lp13)

Priekšlikumu iesniegšanas termiņš 24.02.2020

LPS Valdē tika apspriesti un atbalstīti 2 priekšlikumi:

1. Lielāks deputātu skaits.

Lai nodrošinātu piederības sajūtu novadu pilsētu un novadu pagastu iedzīvotājiem, deputātu skaitu nedrīkst tik krasi samazināt. Būtiski, lai netiktu vājināta katra iedzīvotāja vajadzību pārstāvība neatkarīgi no tā, vai vēlētājs dzīvo pilsētā vai laukos.

VARAM piedāvātais deputātu skaits ir par 54% mazāks kā šobrīd un paredz, ka būs 750 deputāti esošo 1614 vietā.

Attiecīgi šis skaits nav samērīgs nedz ar lielāko daļu Skandināvijas valstu pašvaldību deputātu skaitu, nedz Lietuvas un Igaunijas.

Piemēram, Igaunijā pašvaldību reforma bija 2017.gadā un Igaunijā ir 79 pašvaldības un 1729 deputāti.

Lietuvā ir vairāk nekā 1500 pašvaldības deputāti.

Likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā« (Nr. 539/Lp13)

Tāpat VARAM piedāvātais deputātu skaits nav samērīgs to salīdzinot ar dažādām aprēķina formulām kā aprēķina optimālo deputātu skaitu, piemēram, tā dēvēto kubsaknes likumu.

Pēc šā likuma optimāls deputātu skaits ir iedzīvotāju skaita kubsakne.

Attiecīgi Latvijai būtu iespējami 2 varianti rēķinot pēc kubsaknes likuma:

- izmantojot pakāpienu sistēmu kā VARAM piedāvātajā projektā vai
- ieviešot kubsaknes likumu bez pakāpieniem (ar aprēķinu katrai pašvaldībai).

Kopējais deputātu skaits pēc šāda aprēķina būtu 1286.

Likumprojekts "Grozījumi Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumā« (Nr. 539/Lp13)

2.Par vēlētāju apvienībām.

Ierosināja valde un tas bija arī kā rosinājums no LPS saskaņošanas procesā.

LPS Valde atbalstīja, ka būtu paredzamas tiesības vēlētāju apvienībām startēt pašvaldību vēlēšanās visa mēroga pašvaldībās.

Attiecīgi ir sagatavots priekšlikums otrajam lasījumam.

Informācijai- Vairumā pasaules valstu tiek veicināta iedzīvotāju plašāka iesaistīšana pārvaldībā, ņemot vērā viņu viedokli. Tieši vēlētāju apvienības tuvina vietējos politiskus vēlētājiem, par ko liecina vēlēšanu rezultāti.

Vēlētāju apvienībām tiesības startēt pašvaldību vēlēšanās ir gan Lietuvā, gan Igaunijā, gan Polijā.

Paldies par uzmanību!

www.lps.lv

@lps_lv

@PasvaldibuSavieniba